

Narvik kirkelige fellesråd

- Avsender: Narvik kirkelige fellesråd
- Høringsinstans: Kirkelig fellesråd og menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
- ☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

- ☒ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Enig
- ☐ Uenig

- ☒ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Enig
- ☐ Uenig

- ☒ Viktig
- ☐ Ikke viktig
- ☐ Ingen oppfatning

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

- ☐ Enig
- ☒ Uenig

- ☒ Viktig
- ☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

28. Det ansvaret bispedømmerrådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

HØRINGSUTTALELSE FRA NARVIK KIRKELIGE FELLESRÅD Innledning Narvik kirkelige fellesråd viser til departementets høringsnotat av 25. september 2017, vedrørende forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn. Høringsuttalelsen er behandlet i fellesrådets møte 20. desember 2017, og vedtatt som følger: Understøttelse av trossamfunn og felles rammelov I Grunnloven heter det: «kirkens ordning fastsettes ved lov» I det foreliggende lovutkast er det fastlagt at soknet skal være et rettssubjekt og kirkemøte skal være et rettssubjekt. Med dagens organisering betyr det at vi får ca. 1.200 rettssubjekt på lokalt nivå (soknene) og ett rettssubjekt på nasjonalt nivå (kirkemøtet) som loven skal regulere. Samtidig følger det av lovutkastet at alle beslutninger vedrørende organisering og oppgavefordeling skal fastlegges av kirkemøtet. Det lokale rettssubjektet er i loven ikke tildelt noen oppgaver utover muligheten til å organisere gravferds-virksomheten. Det fremstår som påfallende at loven fastlegger at soknet skal være eget rettssubjekt uten at det i loven gis noen rettigheter og ansvar til det samme rettssubjektet. Kirkemøtet har med andre ord faktisk myndighet til ikke å tildele det lokale rettssubjektet noen form for oppgaver og myndighet. Resultatet blir en åpenbar ubalanse mellom soknene som representant for lokalkirken og kirkemøtet, til tross for at det i samme lovforslag slås fast i § 9 at «soknet er den grunnleggende enheten i kirken». Det vil være fullt ut mulig å fastlegge i loven at soknene skal ha samme hovedoppgaver som i dag uten at dette reduserer kirkemøtet sin frihet med hensyn til fremtidig organisering av kirken. Samtidig må intensjonen om å overføre ansvaret for å organisere kirken til kirken selv, ønskes velkommen. Loven bør ikke fastlegge organisatoriske element i kirken utover å gi lovhjemmel til de lokale og det sentrale rettssubjektet. I § 15 står det: «Hvert sokn skal være betjent av en prest, hvert prosti av en prost og hvert bispedømme av en biskop». Her legges det klare føringer med hensyn til kirkens organisering og låser strukturen langt på vei til dagens virkelighet. På dette området synes ikke lovgiver å ha tillit til at kirkemøte selv kan bestemme. Det viktigste hovedgrepet er at man nå får en samlet lov for tros og livssynssamfunn, der Den norske kirke får et eget kapittel (3) og lovgivningen for Dnk reduseres fra 41 til 9 paragrafer. Riktignok finnes enkelte paragrafer nå i andre kapitler (f.eks. spørsmålet om Politiattest). Høringsnotatet har en gjennomgående intensjon om det offentlige ansvar for å understøtte tros- og livssynssamfunns virksomhet som en positiv drivkraft i samfunnet, skal videreføres. Realitetene når man kommer til utforming av loven, er at det gir det offentlige redusert økonomisk ansvar for kirken. Et eksempel på dette er at tilskudd til trosopplæring ikke er nevnt som et ansvar for staten. Dette gjelder i begge de økonomiske alternativene. En rammelov gir kirken stor frihet til å organisere og strukturere seg selv. I seg selv er dette både et riktig og godt prinsipp. Dagens kirkelov har en detaljert oppstilling på hvordan kirken skal organiseres og oppgaver fordeles. En rammelov alene etterlater en positiv mulighet men også et betydelig vakuum fram til kirken har besluttet hvilken form for organisering som skal erstatte dagens organisering. Lokalkirken med fellesråd og menighetsråd forvalter i dag den klart største delen av virksomheten i Den norske kirke. Eksempelvis: - 6.500 ansatte i fellesrådene med tilhørende lønns- og pensjonsrettigheter. - 75 % av kirkens økonomi. - Omfattende avtaleverk mellom kirke/kommuner og andre juridiske relasjoner. - Over 8.000 folkevalgte som leder 1200 sokneråd og vel 400 fellesråd. Fremtidens løsninger på disse elementene skal kirken vedta, men dette er krevende og vil ta noe tid. Tidsrammen fram til 01.01.2020, blir åpenbart for kort, og utfra alminnelige prinsipper og ikke minst respekt for de 6.500 personene som omfattes av disse endingene, så må kirken få tid til å utrede og beslutte det som er påkrevd og det kan ikke skje på 1- 2 år. Sammenfatning: Narvik kirkelige fellesråd støtter departementets forslag om å samle tros- og livssynssamfunn i en felles lov og at det innenfor denne rammen er laget en egen rammelov for Dnk. Utfordringen ligger i at det nå fremmes forslag om at Dnk kan få en rammelov uten at en rekke sentrale problemstillinger som dette utløser verken er omtalt eller utredet. Denne svakheten er såpass graverende at det reiser spørsmål om ikke loven må utsettes frem til kirken har fått anledning til selv å utrede disse problemstillingene. Utforming av kapitlet om Den norske kirke Det avgjørende vil nå være utformingen av kap 3 «Om Den norske kirke». Til dette kapitlet og til sammenhengen mellom utformingen av kapitlet og finansieringsordning må hovedvekten legges. Valg av finansieringsordning vil gi omfattende føringer på en del andre viktige tema. Det er derfor viktig å se både på de direkte virkningene av valg av finansieringsordning og de indirekte føringene som dette valget vil innebære. Alternativene for finansieringsmodell er: a) Dagens ordning med delt ansvar mellom stat og kommune b) All offentlig finansiering fra

staten. I begge alternativene legges det opp til at kirkemøtet får anledning til å vedta innføring av en medlemsavgift. Det er også viktig å merke seg at begge forslag som er lagt fram om fremtidig finansiering (helstatlig, eller fortsatt kommune og stat) forrykker balansen mellom kirkens lokale og synodale elementer. I §9 lovfestes soknet, men soknet gis ikke innhold eller oppgaver. Soknenes status som handlende subjekt, eller som ansvarlig organ for en virksomhet, blir ikke synlig. Det vil kun være kirkemøtet som kan vedta hvilke oppgaver soknet kan få. Videre legges det opp til at det er kirkemøtet som skal avgjøre om der skal være kirkelig fellesråd eller ikke og eventuelt hvilke andre organer Dnk skal ha. I § 10 3.ledd sies det at Kirkemøtet ikke kan treffe vedtak eller gi instruks i enkeltsaker som det tillegger organer for soknet å gjøre. Hva betyr egentlig dette så lenge det ikke definert hva soknet eller andre organer skal gjøre?

Finansieringss spørsmålet handler ikke bare om å velge mellom dagens modell eller en ny helstatlig modell. Et annet viktig tema som har stor betydning gjelder det fremtidige omfanget av den offentlige finansiering uavhengig av hvilken av de to foreslåtte modellene som velges. I lovteksten er formuleringene som fastlegger de offentlige finansieringsforpliktelsene, utformet slik at de offentlige overføringene vil bli lavere enn de er i dag. Konkrete formål som undervisning/trosopplæring, konfirmantarbeid, diakoni, kirkemusikk samt administrative ressurser for å drive menighetsarbeid utover å avholde gudstjenester og kirkelige handlinger, er tatt ut av loven. Loven gir dermed ikke konkrete føringer på at dette er kirkelige formål som skal utløse offentlig finansiering. Dette forholdet er ikke omtalt i høringsnotatet og det er heller ikke gjort noen analyser av hva konsekvensene vil bli av å gjøre disse endringene. Her risikerer kirken å miste betydelige midler i forhold til dagens situasjon og stab på menighetsnivå vil bli direkte berørt. Trolig dreier dette seg alene om flere hundre millioner kroner i reduserte overføringer, nasjonalt sett. I tillegg er det naturlig å henlede oppmerksomheten på det forhold at flere kommuner i dag bevilger større summer til kirken enn det som de er pålagt i gjeldende lov. Ved valg av en helstatlig modell, vil denne type overføringer fra offentlig sektor mest sannsynlig forsvinne som et direkte resultatet av at det eventuelt velges en helstatlig finansieringsmodell. Videreføring av dagens finansieringsordning (Statlig og kommunal) Narvik kirkelige fellesråd vil påpeke at den såkalte videreføring av dagens finansieringsordning med statlig/kommunal finansiering i realiteten er endret vesentlig både ved nedbygging av paragrafen om kommunenes utgiftsforpliktelser (nåværende §15) og ved «fjerning» av kirkelig fellesråd som lovfestet organ. Dette betyr at logikken bak dagens lovgivning som ivaretar helheten ved at staten og kommunenes rolle er definert i samme lov ikke nødvendigvis blir, eller kan videreføres. Her kan kirkemøtet innenfor en ny rammelov, gi oppgavene med å være kontaktledd mot kommunene til et annet organ på et annet nivå. Når det gjelder dagens §15 som fastlegger kommunens utgiftsforpliktelser, så kan den sammenlignes med den nye § 12, og da ser det slik ut: Oppgaver I dag Ny lov Kommentar Bygging, vedlikehold og drift av kirker OK OK §12 5.ledd i lovforslaget Anlegg og drift av gravplasser OK Nei Tas inn i gravferdsloven. Budsjettforslag fra soknet. Kirkemøte kan etablere ny gravplassmyndighet Lønn kirketjener, klokke og organist/kantor OK OK Men begrenset til gudstjenester og kirkelige handlinger. §12, 5. Ledd i lovforslaget Daglig leder kirkelig fellesråd OK Nei §15, 1.ledd, pkt. c i dagens lov er fjernet Driftsutgifter til menighetsråd, adm./kontorhold OK Nei Begrenset til det som er påkrevd for å gjennomfør gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilstrekkelig administrativ hjelp er et uttrykk som kan tolkes på så mange måter. I verste fall som over. Driftsutgifter til fellesråd, adm./kontorhold OK Nei Fellesråd ikke medtatt i forslag til ny lov. Dagens lovgivning §15, 1.ledd pkt. d Lokaler, utstyr og materiell konf-oppl. OK Nei Dagens lov §15, 1. Ledd pkt. e Fjernet i nytt lovforslag Kontorhold prester OK Nei Dagens lov §15, 1. Ledd pkt. f. Fjernet i nytt lovforslag Kirkelig undervisning (FR budsjett) OK Nei Dagens lov §15, 2.ledd fjernet i nytt lovforslag Diakoni OK Nei Samme som over Kirkemusikk OK Nei Kun til gudstjenester og kirkelige handlinger Som over Andre kirkelige tiltak i soknene OK Nei Som over Understøtte gjennomføring av gudstjenester og tilhørende administrasjon OK OK Begrenset til gudstjenester og kirkelige handlinger Dagens lov §15, 3.ledd Her vises utfordringen som forslag til ny lov innebærer. Det kommunale ansvaret er nå tydelig begrenset til å understøtte finansiering av kirkebygg og gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger. All menighetsaktivitet utover dette har ikke kommunene lenger noe ansvar for. Denne endringen/avgrensningen gjelder i begge finansieringsmodeller. Ettersom lovforslaget hjemler kun offentlige tilskudd til prestatjenesten, kirkebygg og gudstjenester /kirkelige handlinger er det nærliggende å tenke seg at trosopplæring, diakoni, kultur, daglig ledelse osv., fort kan bli henvist til kirkens mulighet for å pålegge medlemsavgift. Narvik kirkelige fellesråd vil mene at noe av suksessen med kirkelig fellesråd ikke minst skyldes samhandlingen med kommunene. Der bør være åpning for at dette samspillet også kan etableres på interkommunalt nivå, men fortsatt i en akseptabel nærhet til det kommunale forvaltningsnivå. Det er imidlertid rimelig grunn til å hevde at lovutkastet legger opp til en tilsiktet nedbygging av kommunens forpliktelser. En kommunal finansiering er en garanti for en lokal kirke. Denne ordningen er et særlig uttrykk for folkekirketenkningen som vi er kjent med i vårt land. Som folkekirke har kirken et oppdrag som strekker seg utover det å være et trossamfunn. Som folkekirke skal vi være en kirke som er en samfunnsbygger i lokalsamfunnet, en positiv samfunnsaktør som bidrar til bedre levekår for alle som bor der. Vi skal bidra til inkluderende og trygge lokalsamfunn der det er trygt og godt å vokse opp, å leve livet og å bli gammel. Gjennom det omfattende arbeid som gjøres gjennom hele uken i kirken, som for eksempel gjennom musikk, kunst og kultur, trosopplæring, diakonale møteplasser, kor, klubbarbeid etc., bidrar kirken til at lokalsamfunnet blir et litt bedre sted å bo i. Kirken er, og har vært en av de fremste kultur- og identitetsbærere i lokalsamfunnet. Dette gjør vi best i et tett samspill med den lokale kommune og lokalsamfunnet forøvrig. Narvik kirkelige fellesråd mener at det vil være avgjørende for kirkens posisjon i lokalsamfunnet, at partipolitikere i kommunene har finansieringsansvar og derigjennom aktivt må forholde seg til, sette seg inn i, og mene noe om kirkens virksomhet. Kirken er en viktig alliert i det lokale samfunnsbyggende arbeidet. En lokal finansiering garanterer i større grad en lokal kirke. Narvik kirkelige fellesråd mener at det vil være enklere for en sentralisert aktør å kutte finansiering som fører til nedleggelse av stillinger og kirkebygg, enn om lokalpolitikerne bestemmer. En lokal ordning muliggjør en finansieringsordning som tar hensyn til lokale forhold. I mange kommuner finansieres mer enn det som er lovpålagt fordi kommunen ser at det generer frivillighet og samfunnseffekten er stor. En får mye igjen for hver krone som kirken får tildelt. I tillegg kan nevnes at vi fra statlig side ofte hører at kommunal

finansierings- og forvaltningsansvar gir en mer effektiv ressursutnyttelse, blant annet fordi man kan ta høyde for lokale forhold. Svært mange mennesker opplever en sterk tilknytning og stolthet over kirkebyggene som går langt ut over medlemskapet i Dnk. Kirkebyggene har en funksjon som omfatter langt mer enn å være et gudstjenestested og arena for et trossamfunn. Det kan eksempelvis nevnes kirkebyggets verdi som kulturarena, samlingssted ved ulykker eller katastrofer hvor folk samles til lystenning, fellesskap, stillhet og ettertanke. Befolkningens tilknytning til kirkebyggene i lokalsamfunnet gjør det derfor naturlig at kommunen har finansieringsansvaret. Helstatlig finansiering En helstatlig finansiering av Dnk vil dra kirken i en sentraliserende retning. Alt beslutningsfokus vil ligge sentralt og som konsekvens vil dette bidra til å svekke den lokale kirkes handlingsrom og handlingsfrihet. En god og moderne organisasjon, bygges nedenfra og opp, ikke ovenfra og ned. De direkte endringene som foreslås vil bli utfordrende for soknene. I tillegg til at kommunene ikke lenger vil ha et finansieringsansvar for kirken, vil denne endringen også medføre at hele konseptet om en «kommune-kirke» vil bli svekket i et omfang som gjør det unaturlig for kommunene å opprettholde andre typer relasjoner med kirken og kirkelige aktiviteter. Den dynamikken som det ligger til rette for å utvikle samarbeidsrelasjoner mellom kommune og kirke på i dag, utover lovpålagte områder, vil med stor sannsynlighet utarmes eller forsvinne. En omlegging der staten overtar det kommunale ansvaret for å understøtte kirken, vil også støte på en serie av andre type utfordringer. I dag varierer de kommunale tilskuddene betydelig. Dette skyldes en rekke ulike forhold. Summen som kommunene tilfører kirken til drift nasjonalt, er ca. 3,7 milliarder, eksklusiv støtte til trosopplæring. Hvordan det tenkes at kirken skal håndtere den problemstillingen som oppstår når dette beløpet skal komme fra staten og skal fordeles nedover til soknene, kan være nødvendig å utrede først. Dersom summen fordeles med likt tilskudd pr. medlem, så kan det skape store endringer lokalt i det enkelte sokn. Direkte nedlegging av aktiviteter og tilhørende oppsigelser i en god del menigheter, vil det være nærliggende å tro kan bli resultatet. I dagens overføringer ligger der et ukjent beløp som gjelder formål som ligger på utsiden av dagens § 15, der kommunene etter eget ønske har gått inn og tatt et ansvar. Denne summen vil med stor sannsynlighet også forsvinne, med helstatlig finansiering. Den samlede effekten av disse forhold, kan bli betydelig. Departementet har hatt som intensjon og ikke forrykke den gjeldende balanse mellom ulike elementer i kirkeordningen. (jfr s. 72). Det kan se ut til at det fremlagte lovforslag kommer i skade for å gjøre det motsatte av det de selv hevder å ha som intensjon. Kirkens organisering Soknene lovfestes, men uten innhold og oppgaver. Slik forslaget foreligger, vil ikke soknet ha mulighet til uten videre å innlede et juridisk forpliktende samarbeid på tvers av sokne-grenser slik de har i dag. Nesten alle menigheter i kommuner med mer enn ett sokn, har slike samarbeidsrelasjoner i dag. Skal de få en slik mulighet, så er det betinget av et eget vedtak i kirkemøtet. Soknens status som rettssubjekt, handlende eller organiserende, er usynliggjort til fordel for et aktivt handlende nasjonalt rettssubjekt. Dette blir særlig tydelig i det som sies om kirkelige fellesråd. Det legges opp til at det er det nasjonale rettssubjekt som bestemmer om det skal være fellesråd eller ikke og eventuelt hvilke andre organer Dnk skal ha. Soknet består i dag av to organer på samme forvaltningsnivå, menighetsråd og fellesråd. Fellesrådet påtar seg oppgaver på vegne av menighetsrådet, men er ikke overordnet soknet. Fellesrådsmodellen har vært og er en suksess, og samsvarer godt med det lovgiver til nå har ment. «IRIS-rapporten», bekrefter fellesrådenes funksjon og berettigelse. Suksessen er at kirken er blitt profesjonell innenfor personalforvaltning, økonomiforvaltning, bygningsforvaltning, og gravferdsforvaltning. Det er, i de fleste fellesråd et høyt nivå. Kirken har aldri hatt så god kompetanse på disse områdene før, og det var det kirkeloven vi har dag bidratt til. De kirkelige fellesrådene blitt et tyngdepunkt i kraft av sin kompetanse. IRIS-rapporten slår fast at det fungerer. Det foreslås videre i §14 at hvert sokn skal være betjent av prest, hvert prosti av prost og hvert bispedømme av biskop. Dette forslaget låser på den ene side organisering av deler av kirkens organisasjon, mens det på den annen side åpner for en diskusjon om organisering av andre områder av kirken. Etter Narvik kirkelige fellesråds oppfatning, burde man åpne for en full gjennomgang av kirkens organisering inklusive prestedtjenesten, herunder også en felles arbeidsgiverlinje. Arbeidsgiveransvar, finansiering og organisering Høringsnotatet går etter Narvik kirkelige fellesråd sin oppfatning langt i å argumentere for at kun en full statlig finansiering vil muliggjøre en felles arbeidsgiver. Argumentasjonen for dette er mangelfull. Vi vil ha som utgangspunkt at en så stor organisasjon som Dnk må basere sin virksomhet på flere inntektskilder – ikke bare en. En slitesterk fremtidig kirkeøkonomi bør kunne basere seg på både statlig, kommunal og om mulig frivillig økonomi fra medlemmene. Narvik kirkelige fellesråd ser det som en kritisk mangel ved høringsnotatet at det overhodet ikke berører konsekvenser for kirkens 6500 tilsatte med fellesråd eller menighetsråd som arbeidsgiver i dag – både knyttet til å ikke lovfeste kirkelig fellesråd og ved total omlegging av finansiering. Kirkebygg Høringsnotatet omtaler kirkene både ut fra eierskap, forvaltning og økonomi. Lovforslaget fastholder at soknet «eier» kirken, Det overlates imidlertid til kirkemøtet å bestemme alle forhold knyttet til forvaltning av bygget. Fellesrådet er ikke lenger et lovpålagt organ og det legges opp til en sentralisert eiendomsforvaltning. Etter vår oppfatning medfører eierskap også visse juridiske rettigheter. «Den som eier må også styre», er og må være prinsippet i fremtiden. Konsekvenser av å åpne for sentralisering av kirkebyggforvaltningen og frata soknene som kirkeeier ansvaret for egne bygg er ikke utredet. Hvorvidt dette vil gi en bedre forvaltning framstår som en udokumentert påstand. Høringsnotatet følger ikke opp Stortingsflertallets anmodningsvedtak om statlig tilskudd. Sentralisering framstår som løsningen på et økonomisk problem. Dette er svært uheldig. Gravferdsforvaltning Lovforslaget viderefører kirkelig gravferdsansvar som en hovedmodell, men foreslår at fylkesmannen gir hjemmel for kommunal overtakelse dersom kommunen ønsker dette. Ikke lovfesting av fellesråd medfører også at det i forslaget er soknene eller det organ kirkemøtet bestemmer, som skal sende inn budsjettforslag og forvalte gravferdsdriften. Narvik kirkelige fellesråd vil påpeke at dette er sårbart for den virksomhet kirkelig fellesråd har bygget opp og ønsker tydeliggjort i lovverket hvilket organ som på kirkens vegne har ansvar. Antallskrav på 500 medlemmer i trossamfunn Narvik kirkelige fellesråd vil tilrå at det ikke settes et krav til medlemstall på 500 for å bli registret som et tilskudds berettiget trossamfunn. Dette vil slå svært uheldig ut for noen menigheter som ikke har en nasjonal overbygning. Konklusjon Narvik kirkelige fellesråd mener lovforslaget legger sterke føringer av maktfordelingskarakter på bordet og staten bør avstå fra å intervensjonere i kirkelig organisering slik lovforslaget legger opp

til, før det er oppnådd bredere enighet internt i Den norske kirke. Det er uforsvarlig å legge opp til så vidtrekkende endringer med så mange spørsmål som er mangelfullt utredet, og en utsettelse av hele lovforslaget bør vurderes. Narvik, 20. desember 2017 Alf Bernt Jørgensen Leder Narvik kirkelige fellesråd